

LEGE nr. 703 din 3 decembrie 2001 privind raspunderea civila pentru daune nucleare

Forma sintetică la data 21-apr-2010. Acest act a fost creat utilizând tehnologia SintAct®-Acte Sintetice. SintAct® și tehnologia Acte Sintetice sunt mărci înregistrate ale Wolters Kluwer.

▶(la data 04-mai-2007 actul a fost promulgata de [Decretul 498/2007](#))

Parlamentul României adopta prezenta lege.

☐CAPITOLUL I: Dispozitii generale

☐Art. 1

Obiectul prezentei legi îl constituie reglementarea raspunderii civile pentru repararea daunelor rezultate din activitatile de utilizare a energiei nucleare în scopuri pasnice.

☐Art. 2

Prevederile prezentei legi se aplica fara nici o discriminare bazata pe cetatenie, domiciliu ori resedinta.

☐Art. 3

În sensul prezentei legi:

a)accident nuclear înseamna orice fapt sau orice succesiune de fapte având aceeași origine, care cauzează o dauna nucleară, iar cu privire la măsurile preventive, creează o amenințare gravă și iminentă de producere a unei astfel de daune;

b)autoritatea națională competentă este Comisia Națională pentru Controlul Activităților Nucleare;

c)combustibil nuclear înseamna orice material sau orice ansamblu mecanic care conține materie primă sau material fisionabil special destinat producerii de energie printr-o reacție în lanț de fisiune nucleară într-un reactor nuclear;

☐**d)**dauna nucleară înseamna:

- 1. orice deces sau orice ranire;
- 2. orice pierdere sau orice deteriorare a bunurilor;
- 3. orice pierdere economică care rezultă dintr-o daună la care s-a făcut referire la pct. 1 și 2, neinclusă în aceste prevederi, dacă este suferită de o persoană îndreptățită să ceară despăgubiri în ceea ce privește o astfel de pierdere;
- 4. costul măsurilor de refacere a mediului înconjurător deteriorat în urma producerii unui accident nuclear, dacă o astfel de deteriorare este semnificativă, dacă astfel de măsuri sunt luate sau urmează să fie luate și dacă nu sunt incluse în pct. 2;
- 5. orice pierdere a veniturilor care derivă dintr-un deces economic față de orice utilizare a mediului înconjurător, datorată deteriorării semnificative a mediului înconjurător și dacă nu este inclusă la pct. 2;

Rectificare: la art. 3 lit. d) pct. 5, în loc de "... deces ..." se va citi "... interes ...".

▶(la data 12-feb-2002 Art. 3, litera D. din capitolul I rectificat de Actul din [Rectificare din 2002](#))

- 6. costul măsurilor preventive și orice pierderi sau daune cauzate de astfel de măsuri;
- 7. orice altă daună economică, altă decât cea cauzată de degradarea mediului înconjurător, dacă este admisă de legislația privind răspunderea civilă a instanței competente.

Pierderile sau daunele prevăzute la pct. 1-5 și 7 sunt considerate daune nucleare în măsura în care pierderea sau dauna:

- ia naștere ca rezultat al radiației ionizante emise de orice sursă de radiație care se afla într-o instalație nucleară sau emise de combustibilul nuclear, de produse radioactive sau de deșeurile radioactive dintr-o instalație nucleară ori de materialul nuclear provenit din, venind de la sau trimis spre o instalație nucleară;
- este rezultatul proprietăților radioactive ale unui astfel de material sau al unei combinații de proprietăți radioactive cu proprietăți toxice, explozive ori cu alte proprietăți periculoase ale unui astfel de material;

e) deseu radioactiv înseamnă acele materiale rezultate din activitățile nucleare, pentru care nu s-a prevăzut nici o întrebuințare, care conțin sau sunt contaminate cu radionuclizi în concentrații superioare limitelor de excepție;

f) drepturi speciale de tragere, denumite în continuare DST, înseamnă unitatea de contabilitate definită de Fondul Monetar Internațional, utilizată de acesta pentru propriile tranzacții și operațiuni;

g) instalație nucleară înseamnă:

- 1. orice reactor nuclear, cu excepția celui cu care este echipat un mijloc de transport maritim sau aerian spre a fi folosit ca o sursă de putere, dacă este pentru propulsie sau în orice alt scop;

- 2. orice uzină care folosește combustibil nuclear pentru producerea de materiale nucleare și orice uzină de prelucrare a materialelor nucleare, inclusiv orice uzină de retratare a combustibilului nuclear iradiat;

- 3. orice instalație în care sunt stocate materialele nucleare, cu excepția depozitelor în vederea transportului de materiale nucleare.

Instalațiile nucleare aparținând unui singur operator, care se află pe același amplasament, vor fi considerate o singură instalație nucleară;

h) instanța competentă este tribunalul în a cărui rază teritorială se află sediul principal al operatorului instalației nucleare;

i) material nuclear înseamnă:

- 1. orice combustibil nuclear, altul decât uraniul natural sau sărăcit, capabil să producă energie printr-o reacție în lanț de fisiune nucleară în afara unui reactor nuclear sau în combinație cu alte materiale;

- 2. orice produs sau deseu radioactiv în acord cu limitele stabilite de Consiliul Guvernatorilor al Agenției Internaționale pentru Energia Atomică;

j) măsuri rezonabile înseamnă orice măsuri adecvate și proporționale cu mărimea daunei în vederea diminuării consecințelor accidentelor nucleare;

k) măsuri preventive înseamnă orice măsuri rezonabile luate de orice persoană după producerea unui accident nuclear, pentru a preveni sau reduce la minimum daunele la care se face referire la lit. d) pct. 1-5 și 7, în conformitate cu deciziile autorității naționale competente;

l) măsuri de refacere înseamnă orice măsuri rezonabile aprobate de autoritatea națională competentă, menite să refacă sau să reabiliteze componentele deteriorate sau distruse ale mediului înconjurător ori să introducă, acolo unde este posibil, echivalentele acestor componente de mediu înconjurător;

m) operator înseamnă titularul autorizației emise potrivit prevederilor Legii nr. [111/1996](#) privind desfasurarea în siguranță a activităților nucleare, republicată;

n) persoană înseamnă orice persoană fizică, orice persoană juridică de drept public sau de drept privat, orice organizație internațională cu personalitate juridică în temeiul legii și orice stat sau orice subdiviziune constitutive ale acestuia;

o) produs radioactiv înseamnă orice material radioactiv obținut în cursul procesului de producere ori de utilizare a unui combustibil nuclear sau orice material care a devenit radioactiv prin expunere la radiații emise în cursul acestui proces, cu excepția radioizotopilor care au atins stadiul final de preparare și sunt destinați să fie utilizați în alte scopuri pasnice decât producerea de energie electrică;

p) reactor nuclear înseamnă orice structură conținând combustibil nuclear dispus astfel încât să se poată produce o reacție în lanț de fisiune nucleară, fără alta sursă de neutroni.

CAPITOLUL II: Regimul răspunderii civile pentru daune nucleare

Art. 4

(1) Operatorul unei instalații nucleare răspunde obiectiv și exclusiv pentru orice daună nucleară, dacă s-a dovedit a fi provocată de un accident nuclear:

a) survenit în această instalație nucleară;

b) implicând un material nuclear care provine din această instalație nucleară;

- 1. înainte ca raspunderea pentru dauna nucleara cu privire la acest material sa fi fost asumata, pe baza unui contract scris, de catre un alt operator;
- 2. în absenta unor prevederi exprese ale unui asemenea contract prevazut la pct. 1, înainte ca un alt operator sa fi preluat acest material;
- 3. daca materialul nuclear a fost trimis unei persoane aflate pe teritoriul altui stat înainte sa fi fost descarcat din mijlocul de transport prin intermediul caruia a ajuns pe teritoriul aceluia stat;

c) implicând un material nuclear trimis acestei instalatii nucleare: 1. dupa ce raspunderea pentru daunele nucleare cauzate de acel material nuclear a fost transferata operatorului de catre operatorul unei alte instalatii nucleare, în temeiul unui contract scris;

- 2. în absenta unor prevederi exprese ale unui contract scris, dupa ce respectivul operator a preluat acest material nuclear;
- 3. daca acest material nuclear a fost trimis, cu consimtamântul scris al respectivului operator, de catre o persoana aflata pe teritoriul altui stat, numai dupa ce materialul a fost încarcat pe mijlocul de transport cu care trebuie sa paraseasca teritoriul aceluia stat.

(2) Daca dauna nucleara este cauzata de un accident nuclear survenit într-o instalatie nucleara si implica materiale nucleare stocate în vederea transportului acestora, dispozitiile alin. (1) lit. a) nu se aplica daca un alt operator ori o alta persoana este singura raspunzatoare în temeiul dispozitiilor alin. (1) lit. b) sau c).

(3) În cazul unui accident nuclear survenit în timpul transportului de materiale nucleare raspunderea civila pentru daune nucleare revine în întregime transportatorului, care va fi considerat operator în sensul prezentei legi, la cererea sa si cu consimtamântul operatorului instalatiei.

(4) În cazul în care o dauna nucleara antreneaza raspunderea mai multor operatori, ei raspund pentru dauna solidar si integral, în masura în care este imposibil sa se determine cu certitudine care este partea din daune imputabila fiecaruia. Raspunderea fiecarui operator nu poate fi superioara cuantumului care îi este aplicabil potrivit art. 8.

(5) Sub rezerva prevederilor alin. (3), când mai multe instalatii nucleare aparținând aceluiași operator sunt implicate într-un accident nuclear, acest operator este raspunzator pentru fiecare instalatie nucleara implicata, pâna la concurenta cuantumului care îi este aplicabil potrivit art. 8.

Art. 4¹

~~**(1) Statul raspunde pentru dauna nucleara care este rezultatul direct si nemijlocit al unui act de terorism în domeniul nuclear.**~~

~~**(2) Despagubirile legate de daune nucleare rezultate în urma savârșirii unor acte de terorism în domeniul nuclear, stabilite conform prevederilor legale, sunt suportate de catre stat, din fonduri publice.**~~

~~*(la data 13-nov-2004 Art. 4 din capitolul II completat de Art. I, punctul 1. din [Legea 470/2004](#))*~~

(1) Statul raspunde pentru dauna nucleara, daca aceasta:

- a) este rezultatul direct si nemijlocit al unui act de terorism în domeniul nuclear;
- b) este rezultatul direct si nemijlocit al unui accident nuclear, în toate situatiile prevazute la art. 4 în care operatorul unei instalatii nucleare nu este în masura sa obtina acoperire de pe piata nationala si/sau internationala a asigurarilor de raspundere civila pentru daune nucleare sau o alta garantie financiara corespunzatoare.

(2) Operatorul unei instalatii nucleare aflat în situatia prevazuta la alin. (1) lit. b) este obligat sa probeze în fata autoritatii nationale competente imposibilitatea de a obtine respectiva acoperire din partea asiguratorilor specializati în acoperirea riscurilor de raspundere civila pentru daune nucleare.

(3) Despagubirile pentru daunele nucleare prevazute la alin. (1), stabilite conform prevederilor legale, sunt suportate de stat, din fonduri publice.

~~*(la data 07-mai-2007 Art. 4¹ din capitolul II modificat de Art. 1, punctul 1. din [Legea 115/2007](#))*~~

Art. 5

(1) Dacă operatorul face dovada că dauna nucleară a rezultat, în totalitate sau în parte, dintr-o neglijență gravă a persoanei care a suferit-o ori că acea persoană a acționat sau a omis să acționeze, cu intenția de a cauza o daună, instanța competentă poate să îl exonereze pe operator, în totalitate sau în parte, de obligația reparării daunei suferite de această persoană.

(2) Operatorul este exonerat de răspundere dacă acesta face dovada că dauna nucleară este rezultatul direct al unor acte de conflict armat, război civil, insurecție sau ostilitate.

(3) Când o daună nucleară și o daună nenucleară sunt cauzate de un accident nuclear sau, conjugat, de un accident nuclear și de unul sau mai multe evenimente diferite, daună nenucleară, în măsura în care nu poate fi separată cu certitudine de cea nucleară, este considerată în sensul prezentei legi ca o daună nucleară cauzată de accidentul nuclear.

(4) Operatorul nu răspunde pentru daună nucleară cauzată instalației nucleare propriu-zise, oricărei alte instalații nucleare, inclusiv aflate în construcție, situată pe amplasamentul instalației propriu-zise, și nici pentru bunurile aflate pe amplasamentul acestei instalații nucleare, care sunt ori trebuie să fie utilizate în raport cu ea.

(5) Persoana fizică care a cauzat o daună nucleară printr-o acțiune sau omisiune savârșită cu intenția de a cauza o daună nucleară și pentru care operatorul nu este răspunzător potrivit alin. (1) răspunde pentru daună nucleară produsă.

Art. 6

(1) Natura, forma și mărimea despăgubirilor, precum și repartitia echitabilă a acestora sunt stabilite de instanța competentă, inclusiv în cazul în care accidentul nuclear a survenit în zona economică exclusivă a României.

(2) Dacă în acțiunile intentate împotriva operatorului daunele ce urmează să fie compensate depășesc sumele prevăzute la art. 8, în repartizarea despăgubirilor au prioritate cazurile de deces sau ranire produse prin accidentul nuclear sau ca urmare a acestuia.

Art. 7

Nimeni nu are dreptul să fie despăgubit în temeiul prezentei legi dacă daună nucleară i-a fost deja reparată în temeiul unei convenții internaționale privind răspunderea civilă pentru daune nucleare.

CAPITOLUL III: Sistemul de despăgubire a daunelor nucleare

Art. 8

(1) Răspunderea operatorului este limitată pentru fiecare accident nuclear la cel puțin echivalentul în lei a 300 milioane DST.

(2) Cu aprobarea autorității naționale competente răspunderea operatorului poate fi limitată pentru fiecare accident nuclear la mai puțin de echivalentul în lei a 300 milioane DST, dar nu mai puțin de echivalentul în lei a 150 milioane DST, cu condiția ca diferența până la minimum echivalentul în lei a 300 milioane DST să fie alocată de stat din fondurile publice în vederea acoperirii daunelor nucleare în condițiile prezentei legi.

(3) Pentru o perioadă de 10 ani de la data intrării în vigoare a prezentei legi, cu aprobarea autorității naționale competente, răspunderea operatorului poate fi limitată pentru fiecare accident nuclear petrecut în această perioadă la mai puțin de echivalentul în lei a 150 milioane DST, dar nu mai puțin de echivalentul în lei a 75 milioane DST, cu condiția ca diferența până la echivalentul în lei a 150 milioane DST să fie alocată de stat din fondurile publice în vederea acoperirii daunelor nucleare în condițiile prezentei legi.

(4) În cazul reactorilor de cercetare și al depozitelor de deseuri radioactive și de combustibil nuclear ars răspunderea operatorului conform prevederilor alin. (1) și (2) va fi de minimum echivalentul în lei a 30 milioane DST, putând fi redusă, cu aprobarea autorității naționale competente, până la echivalentul în lei a 10 milioane DST, cu condiția ca diferența până la minimum echivalentul în lei a 30 milioane DST să fie alocată de stat din fondurile publice în vederea despăgubirii daunelor nucleare în condițiile prezentei legi.

(5) În cazul transportului de materiale nucleare răspunderea operatorului în sensul art. 4 alin. (3) este limitată la echivalentul în lei a 5 milioane DST; în cazul transportului de

combustibil nuclear ce a fost utilizat într-un reactor nuclear, raspunderea operatorului, în sensul art. 4 alin. (3), este limitata la echivalentul în lei a 25 milioane DST.

(6) Prevederile alin. (1)-(5) nu includ profitul si cheltuielile de judecata.

(7) Prevederile alin. (1)-(6) vor fi mentionate explicit în autorizatia operatorului emisa potrivit Legii nr. [111/1996](#), republicata.

☐ **Art. 9**

Despagubirile legate de o dauna nucleara, profitul si cheltuielile de judecata stabilite de instanta competenta se exprima în lei, cu respectarea prevederilor art. 8.

☐ **Art. 10**

Persoanele care au suferit daune nucleare își vor invoca drepturile la despagubire printr-o singura actiune, fara a fi necesar sa întreprinda demersuri separate legate de originea fondurilor destinate despagubirii.

☐ **CAPITOLUL IV: Dreptul la actiunea în regres**

☐ **Art. 11**

☐ (1) Operatorul nu are drept la actiune în regres decât:

a) daca un asemenea drept a fost prevazut expres într-un contract scris;

b) daca accidentul nuclear rezulta dintr-o actiune ori omisiune savârsita cu intentia de a cauza o dauna nucleara contra persoanei fizice care a actionat sau a omis sa actioneze cu aceasta intentie.

(2) Dreptul la actiune în regres se extinde asupra statului în masura în care acesta a alocat fonduri publice, potrivit prezentei legi.

☐ **CAPITOLUL V: Stingerea dreptului la actiunile în despagubire**

☐ **Art. 12**

☐ (1) Dreptul la despagubire împotriva operatorului se prescrie daca o actiune nu este intentata în decurs de:

a) 30 de ani de la data producerii accidentului nuclear, daca actiunea este legata de deces sau ranire potrivit art. 3 lit. d) pct. 1;

b) 10 ani de la data producerii accidentului nuclear, daca actiunea este legata de celelalte daune nucleare potrivit art. 3 lit. d) pct. 2-5 si 7;

(2) Dreptul la despagubire împotriva operatorului se stinge daca o actiune nu este intentata pe parcursul unei perioade de 3 ani de la data la care victima daunei nucleare a cunoscut sau ar fi trebuit sa cunoasca dauna si identitatea operatorului responsabil de ea, fara ca termenele prevazute la alin. (1) sa fie depasite.

(3) Orice persoana care a suferit o dauna nucleara si a introdus o actiune de despagubire în termenele prevazute la alin. (1) își poate modifica cererea, în sensul includerii oricarei agravari a daunei, chiar dupa expirarea acestor termene, atât timp cât o hotarâre definitiva si irevocabila nu a fost pronuntata de instanta competenta.

☐ **CAPITOLUL VI: Asigurari si garantii financiare**

☐ **Art. 13**

(1) Operatorul este obligat sa încheie un contract de asigurare sau o garantie financiara care sa îi acopere raspunderea civila pentru daune nucleare si sa dovedeasca autoritatii nationale competente existenta acesteia, în vederea eliberarii autorizatiei potrivit Legii nr. [111/1996](#), republicata.

(2) Prevederile alin. (1) se aplica si transportatorilor de materiale nucleare.

(3) Asiguratorul sau oricare alt garant financiar este obligat sa notifice autoritatii nationale competente, cu cel puțin doua luni înainte, orice suspendare sau anulare a asigurarii ori a garantiei financiare prevazute la alin. (1).

☐ **CAPITOLUL VII: Dispozitii finale**

☐ **Art. 14**

Prevederile unui regim de asigurari de boala, asigurari sociale, securitate sociala, asigurare împotriva accidentelor de munca sau bolilor profesionale se aplica concomitent cu prevederile prezentei legi.

Art. 15

Prezenta lege, în masura în care nu dispune altfel, se completeaza cu dispozitiile Codului civil si ale Codului de procedura civila.

Art. 16

(1) În termen de 9 luni de la publicarea prezentei legi în Monitorul Oficial al României, Partea I, autoritatea nationala competenta împreuna cu Ministerul Finantelor Publice vor emite norme privind aplicarea prezentei legi, care vor fi aprobate prin hotarâre a Guvernului.

(2) Prezenta lege intra în vigoare la 12 luni de la data publicarii în Monitorul Oficial al României, Partea I.

*****

Aceasta lege a fost adoptata de Camera Deputatilor în sedinta din 10 septembrie 2001, cu respectarea prevederilor art. 74 alin. (2) din Constitutia României.

PRESEDINTELE CAMEREI DEPUTATILOR

VALER DORNEANU

Aceasta lege a fost adoptata de Senat în sedinta din 6 noiembrie 2001, cu respectarea prevederilor art. 74 alin. (2) din Constitutia României.

p.PRESEDINTELE SENATULUI,

DORU IOAN TARACILA

Publicata în Monitorul Oficial cu numarul 818 din data de 19 decembrie 2001

Forma sintetică la data 21-apr-2010. Acest act a fost creat utilizând tehnologia SintAct®-Acte Sintetice. SintAct® și tehnologia Acte Sintetice sunt mărci înregistrate ale Wolters Kluwer.